

Osmo Rasilon (1917-2014) henkilöhistoriaa

Osmo Rasilo syntyi ja eli Kajaanissa. Hän kävi koulunsa ja valmistui ylioppilaaksi Kajaanin yhteislyseosta 1937.

Sotien jälkeen ja Rasilo valmistui Teknillisestä Korkeakoulusta maanmittausinsinööriksi jo vuonna 1945. Hän viihtyi koko työuransa Kainuussa. Rasilo osallistui siirtolaisten ja rintamamiesten asuttamiseen Kajaanin maanlunastuslautakunnan puheenjohtajana 1947-54. Työhön kuului maanhankintalain toimeenpano erottamalla rintamamiehille ja Karjalan siirtolaisille asutustiloja valtion, yhtiöiden ja seurakuntien maista.

Vuodet 1955-63 Rasilo toimi ”taksamaanmittarina” suorittaen lohkomisia ja jakoja. Kesälomaa ei juuri pidetty, sillä kesät käytettiin maastotöihin ja kokouksiin.

Rasilo toimi 12 vuotta Kajaanin maanmittauspiirin ensimmäisenä piiri-insinöörinä. Hän johti alan toimintaa Kainuussa 21 vuotta ja palveli Suomen valtiota sota- ja siviilitehtävissä yhteensä 47 vuotta. Eläkkeelle Rasilo siirtyi 67-vuotiaana 1984.

Vapaaehtoinen maanpuolustustyö oli Rasilolle tärkeää. Hän toimi Kainuun Rajavartioston killan puheenjohtajana 1970-80. Rasilo oli 14. Divisioonan Perinneyhdistyksen perustaja ja yksi kolmesta kunniajäsenestä. Yhdistys perustettiin Rasilon kotona Brahenkadulla.

Rasilo osallistui Vapaussodan Huoltosäätiön ja sen Kainuun avustustoimikunnan työhön. Hän oli Vapaussodan Kainuun Perinneyhdistyksen perustajajäsen ja ainoa kunniajäsen. Rasilo toimi Vuohenki Säätiön valvontamiesten puheenjohtajana 1985-2008.

Osmo Rasilo asui kymmenessä eri paikassa Kajaanissa ja sai puolisonsa Sylvin (1922-2016) (os. Hirvensalo) kanssa neljä lasta.

Kaksi otetta Osmo Rasilon kirjoituksista:

Rukajärven suunnan historiikkitoimikunta keräsi muistitietoja sadoilta Rukajärven veteraaneilta vuosina 1987-88. Aineiston pohjalta Antti Tuuri kirjoitti Rukajärvi-kirjansa. Oheisena kaksi otetta Osmo Rasilon historiatoimikunnalle kirjoittamasta 49-sivuisesta tekstistä:

1. Melkein miinaan

Ylitimme rajan Lieksan Inarista 5.7.1941. ”Heti seuraavana päivänä olin hyvin lähellä mennä miinaan. Olimme siellä oikealla sivustalla harvahkolla männikkökankaalla ja etenimme ketjussa näkyvässä noin 500 m päässä olevaa Verkkolammen kasarmia kohden. Tulitaistelua käytiin. Kuljin puulta puulle välillä näkösuojaa hakien. Nojasin vasemmalla kädelläni männyn runkoon ja tähystelin etumaastoa. Aioin juuri astua eteenpäin, kun satuin katsomaan alas jalkoihini. Jähmetyin siihen paikkaan, sillä toisen jalan nilkassasi oli jo aivan kiinni ansalanka, vaaleata hampua tai sen tapaista. Lanka oli 15-20 cm korkeudella maasta ja ehkä 5 m pitkä. Vieressäni olevan männyn juurelle oli ovelasti nostettu höllästi seinäsammalta, jonka sisään lanka häipyi. Nostin sammalen varovasti pois ja niiden alta paljastui yhdeksi kimpuksi sidottu kasa trotyylikappaleita.

Ainakin kilon verran. Koko kasa oli sidottu männyn juuren ympäri. Yhdessä trotyylikappaleessa olevaan reikään oli kiinnitetty lyijykynän paksuinen ja pituinen sytytin, jossa olevaan sokkaan ansalangan toinen pää oli kiinnitetty. Sokka oli vedetty niin täpärälle, että sitä näkyi sytyttimen toiselta puolen vain millin tai parin verran. En ollut mokomaa koskaan nähnyt, mutta sen rakenne vaikutti hyvin selväpiirteiseltä. Niinpä työnsin sokan syvemmälle, katkaisin ansalangan puukolla ja hetkessä purin koko hökötyksen samoilta jalansijoiltani. Jälestä päin välähti mielessä, että vähältä piti. Jos olisin ehtinyt siirtää jalkaani eteenpäin viitisen senttiä, olisin päässyt hengestäni.”

2. Ensimmäisinä vallatulla Verkkolammen kasarmilla 6.7.1941

”Otin mukaani kaksi pk-miestä ja luutnantti Kaarlo Piilonen (kkk:n päällikkö JR 52:sta) kaksi joukkueenjohtajaansa (vänr. Rönkä ja vänr. Mäkinen) ja niin kuuden miehen porukalla läksimme idästä päin tulevan tien suunnassa kasarmialueelle. Jo portilla havaitsimme, että tyhjäähän täällä on. Löysimme vain kaksi haavoittunutta ryssää, kolme hevosta, viisi sikaa ja joukon koiria. Suuren hirsistä tehdyn ainakin 30 m pitkän kasarmirakennuksen kävimme pikaisesti läpi. Huoneissa oli sekaista mutta pääosa tavaroista ilmeisesti paikoillaan. Erään huoneen seinältä sieppasin erittäin hyvin tehdyn tuliterän karttalaukun. Se palveli koko sodan. Siinä oli yksi luodinreikä, mutta siitä ei ollut haittaa. Ruokailu oli ryssältä jäänyt kesken. Löysin kattilan täynnä riisipuuroa. Hiukan epäiltiin, olisiko se myrkytetty, mutta joukolla se syötiin. Hyvää oli.”

Antti Rasilo 22.1.2018